

Ján Dikej, **Rozličné pojetí episkopátu a služby biskupů**, magisterská práce, UK-HTF Praha 2010, počítačový otisk, 85 stran

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Předložená práce se zabývá velmi závažným a pro církevní život nosným tématem. Její autor zřejmě dělal, co bylo v jeho silách. Práci se mu nakonec podařilo sestavit, i když musím konstatovat, že má vážné metodické nedostatky. K jednotlivým kapitolám a jejich zpracování mám tyto výhrady:

1. Episkopát v Bibli – zde je ještě slušný přehled a je vidět, že autor látku zná. Nicméně velké rozčarování přináší literatura, na kterou odkazuje. Místo aby vycházel ze standardních děl a zahraničních encyklopedií, jsou citovány především populární přehledy (Filipi, Getz), případně konfesně značně vyhraněné práce (North). Konečný výsledek není ale nejhorší. Ostatně proti Allmenovu či Douglasovu biblickému slovníku nelze nic také namítat.
2. Kapitola, týkající se historického vývoje chápání episkopátu v církvi (str. 21-30) přišla ovšem poněkud zkrátka. Je to nejslabší část celé práce. Prakticky vše je sestaveno z obecných příruček (opět Filipi, North, Bagin, Hanes). Žádná práce s prameny, s originály či překlady Otců církve. Chybí zcela zásadní práce na toto téma z protestantského prostředí, které se nemůže vyhnout žádný autor, píšící o tomto tématu – srov. Hans v. Campenhausen: *Kirchliches Amt und geistige Vollmacht in den ersten drei Jahrhunderten*, 1963. Věc není tak jednoduchá, jak se panu autorovi jeví. Vůbec opominul určité dějinné mezníky v chápání episkopátu, jakým je např. sv. Cyprián z Kartága (kde je starocírkevní vývoj episkopátu dokončen), či *Dictatus papae* Řehoře VII a další. Přes tyto závažné nedostatky určitá základní linie v práci udržena je.
3. Pravý heuristicko-badatelský zmatek přináší kapitola o rozdílném pojetí episkopátu v katolicismu a v protestantismu. Kdo by v případě katolicismu očekával odkazy na Korpus kanonického práva či na Kodex (1917,1982) nebo na Denzingerův *Enchiridion* (což jsou naprosto standardní akademické prameny), mýlí se. Autorovy zdroje: Filipi, Neuner, Hanes. V lepším případě tu a tam dokumenty II. Vatikánského koncilu, což ovšem pro historické pojetí případně také není. Autorovy představy o papežství jsou formovány pouze podle přehledových učebnic: Ríčan-Molnár, Hanes. Zde se skutečně musím zdržet komentáře. Věcně je poněkud lepší popis pojetí episkopátu v protestantismu. Je vidět, že tato látka je autorovi také osobně bližší. Ovšem akademické zpracování je také slabé: opět z příruček, žádné přímé prameny.
4. Značně lepší je druhá část práce (4. kapitola). Zde se věnuje postavení biskupa v církvích na Slovensku. Píše o současnosti a zde se pohybuje již bezpečněji. Celkem věrohodně představuje jednotlivé církve, i když ani

zde se nevyhnul historickým zkratům. Srov. str. 53 o Církvi bratrské: Moravští bratři nejsou totéž co stará Jednota bratrská. Podobných nepřesností je tu více – Starokatolická církev v SR nepatří o Utrechtské unie starokatolických církví, o čemž zde není ani slovo (str. 74-75) atd. Velmi zajímavý je originální průzkum, který autor podnikl na základě dotazníku, který sám připravil. Zde postupoval opravdu kreativně a správně.

Závěr: Intence, se kterou byla práce psaná, je správná. „Řemeslo“ odborné práce nebylo řádně respektováno. Práce sleduje však určitou linii, proti jejímu rozčlenění nelze nic namítat. Originalita byla dosažena tím, že byl proveden průzkum. S určitou shovívavostí navrhuji, aby byla klasifikována „*velmi dobře*“.

V Praze, dne 5. května 2010